

FORELESNINGSSERIE VED NTNU – HØSTEN 2009

Israel-Palestina-konflikten: Hva er forskningsbasert kunnskap?

Konflikten mellom Israel og Palestina har pågått i mer enn et halvt århundre. Det ser ikke ut til å være noen ende på stridighetene. Vold avløses av vold. Angrep og represalier går nærmest i ett. Klager og anklager glir over i hverandre. Konflikten er dessverre den mest "høyprofilerte" i dagens globale politiske virkelighet.

NTNU har en rolle å spille i denne konflikten. Propagandamaskineriet hos de involverte partene har i alle år gått på høygir. "Fakta" har blitt slått i hjel av "fakta". Det er vanskelig å skape en konsistent, velbegrunnet og sammenhengende forståelse av feltet. Media vil aldri være forumet for lange tanker og forskningsbaserte avveininger. Den grundige gjennomtenkningen er det universitetene som må ta ansvaret for. Dette er et bidrag fra NTNUs side.

Torbjørn Digernes, rektor ved NTNU

Hvordan kan denne konflikten meningsfullt tolkes hvis en bygger på forskningsbasert kunnskap? Dette er et spørsmål som NTNU har akslet seg til å ta sitt naturlige samfunnsmessige ansvar for gjennom å organisere en forelesningsserie i høstsemesteret 2009. Hensikten med denne forelesningsserien er å gi rom for en bred faglig debatt om konflikten i Midtøsten. Forelesningsserien søker å bygge opp et bredt perspektiv på konflikten. Det grunnleggende utgangspunktet er å reise spørsmålet om hvordan konfliktens aktører forholder seg til menneskeretter, folkeretten og Genevekonvensjonen for krigføring. Deretter reises spørsmålet om samspillet mellom Israels politikk og USAs utenrikspolitikk hvor hypotesen er at Israels politikk ikke tjener USAs interesser. Den tredje forelesningen retter søkelyset mot hvordan antisemittisme kan bli brukt som legitimering for staten Israels politikk. Etnisk rensing kan sees som betingelse for å realisere dannelsen av staten Israel. Dette er tema for den fjerde forelesningen. Den femte forelesningen tar for seg Norges rolle i konflikten. Forelesningsserien avsluttes med en refleksjon over hvilke fremtidige statsdannelser som kan muliggjøre en løsning på konflikten.

Morten Levin, Rune Skarstein, Ann Rudinow Sætnan (Programkomité)

Program:

Seminar 1:

Brudd på folkerett, menneskerett og Genevekonvensjonen i Midt-Østens kriger?

Onsdag 2. september kl. 1415 – 1600, Rådssalen, Hovedbygget, Gløshaugen

Seniorforsker Cecilie Hellestveit, Norsk senter for menneskerettigheter, Universitetet i Oslo

Cecilie Hellestveit er stipendiat ved Norsk senter for menneskerettigheter, Universitetet i Oslo, der hun er i ferd med å slutføre sin doktoravhandling om "Humanitarian Law and Non-international Armed Conflict". Hellestveit har studert jus ved Universitetet i Bergen og ved Sorbonne-universitetet, samt statsvitenskap og diverse områdestudier. Tyngdepunktene i hennes forskning er internasjonal rett, væpnede konflikter, fredsprosesser, islam og menneskeretter, samt geopolitikk i Midt-Østen. Hun har bred studie- og arbeidserfaring fra Midtøsten, er arabisktalende, og har hospitert ved universiteter både på Vestbredden og i Israel.

Seminar 2:

The Israel lobby and US foreign policy

Fredag 9. oktober kl. 1415 – 1600, Aud D2 Dragvoll

Professor Stephen Walt, Harvard University

Stephen M. Walt is the Robert and Rene Belfer Professor of International Relations. He previously taught at Princeton University and the University of Chicago, where he served as Master of the Social Science Collegiate Division and Deputy Dean of Social Sciences. He has been a Resident Associate of the Carnegie Endowment for Peace and a Guest Scholar at the Brookings Institution, and he has also served as a consultant for the Institute of Defense Analyses, the Center for Naval Analyses, and the National Defense University. He presently serves on the editorial boards of Foreign Policy, Security Studies, International Relations, and Journal of Cold War Studies, and he also serves as Co-Editor of the Cornell Studies in Security Affairs, published by Cornell University Press. Additionally, he was elected as a Fellow in the American Academy of Arts and Sciences in May 2005.

Professor Walt is the author of *The Origins of Alliances* (1987), which received the 1988 Edgar S. Furniss National Security Book Award. He is also the author of *Revolution and War* (1996), *Taming American Power: The Global Response to U.S. Primacy* (2005), and, with co-author J.J. Mearsheimer, *The Israel Lobby* (2007).

Seminar 3:

Anti-Semitism and the state of Israel as a political actor

Mandag 9. november kl. 1415 – 1600, Aud D11 Dragvoll

Professor Moshe Zuckermann, Tel Aviv University

Moshe Zuckermann emigrerte fra Tyskland til Israel i 1970. Han er professor i historie ved Universitetet i Tel Aviv. Foruten historiske studier, spesielt moderne tysk historie, har han skrevet et stort antall kritiske bøker og artikler om Israel-Palestina konflikten og publisert kunstkritiske og kulturkritiske arbeider. De aller fleste av Zuckermanns omfattende publikasjoner er skrevet på tysk eller hebraisk, selv om han også behersker engelsk ypperlig både i skrift og tale. Hans siste bok er: *Sechzig Jahre Israel – Die Genesis einer politischen Krise des Zionismus* (2009).

Seminar 4:

Ethnic cleansing of Palestine - a premise for the construction of Israel?

Fredag 20. november kl. 1415 – 1600, Aud D2 Dragvoll

Professor Ilan Pappé, University of Exeter.

Professor Ilan Pappé is one of the world's leading historians of the Middle East, with a distinctive view of Arab-Israeli relations. Among the publications relating to these themes are: *Britain and the Arab-Israeli Conflict* (1988), *The Making of the Arab-Israeli Conflict* (1992), *The Modern History of Palestine: One Land Two Peoples* (2003) and *The Modern Middle East* (2005). He is the fulcrum of a group of historians and political scientists at the Cornwall Campus working on 20th century ethno-politics. He has published extensively on the history of the Arab-Israeli conflict and his experiences have resulted in some very incisive thought on what it is to be a historian and the methodology of historical enquiry.

Seminar 5:

Norges rolle i Israel-Palestina-konflikten

Onsdag 2. desember kl. 1415 – 1600, auditorium annonseres senere

Professor Hilde Henriksen Waage, Universitetet i Oslo

Hilde Henriksen Waage er professor i historie ved Universitetet i Oslo, med Midt-Østen som spesialfelt. Under sine mange opphold i Midt-Østen har hun forsket på Israel-Palestina konflikten og de forskjellige fredsinitiativene. For tiden arbeider hun på prosjektet "The Missing Peace", som er et såkalt strategisk instituttprogram finansiert av NFR. Et sentralt tema i dette prosjektet er hvilke betingelser for en løsning av Israel-Palestina konflikten som kan aksepteres av begge parter. Henriksen Waage har skrevet et stort antall artikler og bøker om Norges og andre lands rolle i fredsforhandlingene mellom Israel og Palestina, blant annet bøkene *Norge – Israels beste venn* (1996) og *Peacemaking is a risky business* (2004).

Seminar 6:

En stat, to stater eller føderasjon – løsninger på konflikten i Midt-Østen?

Onsdag 9 desember kl. 1415 – 1600, auditorium annonseres senere

Direktør Nils Butenschøn, Norsk senter for menneskerettigheter, Universitetet i Oslo

Nils Butenschøn er professor i statsvitenskap og direktør ved Norsk senter for menneskerettigheter ved Universitetet i Oslo. Han har Midtøstens moderne politiske utvikling som et sentralt forskningsfelt. I 2006 kom ny utgave av boka "Drømmen om Israel. Historiske og ideologiske forutsetninger for staten Israel", i 2008 kom "Midtøsten. Imperiefall, statsutvikling, kriger".